

LITERAIR MAANDBLAD VOOR
SF, FANTASTIEK & HORROR
vol.1, no.2 / februari 1973

Samensteller en uitgever :

EDDY C. BERTIN

Res.Murillo - tel.09/23.26.86

Dr.Van Bockxstaelestraat 80

B-9002 Ledeborg/Belgium.

- * gratis supplement : checklists
A.E.Van Vogt & Edmund Cooper *
- * aspecten van de sexualiteit en
erotiek in science-fiction *
- * had Dracula dit geweten *

Literair maandblad voor science-fiction, fantastiek en horror.

Samengesteld en uitgegeven door :

EDDY C. BERTIN, Residentie Murillo,

Dr. Van Bockxstaelestraat, 80

B-9002 Ledeborg/Belgium.tel.09/23.26.86

SF-GIDS(c)1973 by Eddy C.Bertin.De af-

zonderlijke rechten van opgenomen arti-

kels behoren aan de auteurs. SF-GIDS

verschijnt maandelijks, uitgezonderd in

juni en december. Het laatste jaarnum-

mer zal een index bevatten.

Prijs: 15 BF(fl.1,10)per nummer.Jaar-

abonnement: 120 BF(fl.9). Halfjaarsabon-

nement: 60 BF(fl.4,50).Stort op postre-

kening 520 van de Generale Bankmaat-

schappij,9000 Gent,België,met vermel-

ding "voor bankrekening PSG-290/0012982/

05 EDDY BERTIN,abonn.SF-Gids"; of mits

internationaal postmandaat of postassig-

natie op naam en adres van uitgever.

----- * * * -----
* * *

()UITGEVERS: door U uitgegeven boeken

worden besproken op blz _____

()PUBLISHERS: your books are reviewed

on following pages _____

()MEDEWERKERS: Uw bijdrage of bespre-

kingen staan op blz _____

----- * * * -----
* * *

AANVULLING BIJ SF-GIDS No.1 : checklist

P.K.DICK: DEATH OF AN ANTI-WATCHER(SF-

roman,versch.1968);P.K.DICK OMNIBUS(UK,

bevat romans no.s.8/16/20;versch.1970)

CORRECTIES BIJ SF-GIDS No.1: checklist

DICK:rom.18(MTS)versch.1964(niet 1965)

rom.25(NWFLY)vers.1966(niet 1968)

TIJDMACHINE blz.7 regel 35: lees 'Mor-

locks' (en niet 'Eloi').

INHOUDSOPGAVE.

3

Aanvullingen & correcties no.1	2
Inleiding over medewerkers	4
Kludde: een nieuwe SF & F. reeks:	
GRAAF HUGO VAN CRAENHOVE	5
HET SLAPENDE DAL	5
PULP 4	6
Artikel door Eddy C.Bertin:	
<u>ENKELE ASPEKTEN VAN DE SEXUALITEIT</u>	
<u>EN EROTIEK IN HET SF-VERHAAL</u>	7
Supplement:	
CHECKLIST <u>EDMUND COOPER</u>	suppl.
CHECKLIST <u>A.E. VAN VOGT</u>	suppl.
Ontspannings-SF in Nederlands :	
OPROER DER GEESTESKINDEREN	13
DE ONSTERFELIJKEN	13
IK BEN UW SCHEPPER !	13
DE SEX-OORLOG	14
TELEK	14
Nieuwe Vlaamse Horror :	
IETS KLEINS, IETS HONGERIGS	15
Had Dracula dit geweten :	
VAMPIRE	17
THE DRACULA MYTH	17
NATURAL HISTORY OF THE VAMPIRE	18
VAMPIER, VAMPIER, BIJT ME NOG 'NKEER	18
ENCYCLOPEDIE DE L' UTOPIE & DE LA SF	19
SF door geleerden :	
CYBORG	20
THE WIND FROM THE SUN	21
Ontspannings-SF van Amerika :	
THE JEWELS OF APTOR	21
ON THE SYMB-SOCKET CIRCUIT	22
GENIUS UNLIMITED	22
LIFEBOAT	23
Tip: Handelaars in SF, Nelg. & Ned.	23
Enkele verenigingen voor SF en	
Fantastiek in België & Nederland	24

(Nota bij het omslag: dit is het authentieke pentagram van moderne zwarte magie.)

TER INLEIDING.

Dit is dan het tweede nummer van onze SF-Gids. Dank zij de gratis publiciteit die drie tijdschriften voor ons maakten en via verspreide stencils, komen abonnementen regelmatig binnen. Publiciteit zal nog volgen in drie fanzines. Het blijkt uiteraard dat SF-Gids leefbaar is, en ook dat er reeds lang behoefte bestond aan een dergelijk tijdschrift. De oplage van no. 1 is bijna uitgeput, en wij willen aanstippen dat de stencils van SFG vernietigd worden na publikatie: wij herdrukken niét !

Enkele woordjes over onze medewerkers: Edith BRENDAL('s-Gravenstede, België) is een schattige jongedame met een zwak voor horror, die ook wel eens verhalen schrijft. (bespr. blz. 13, 14, 17, 18)

Luc DE MEESTER (Gent, België) is een verwoed lezer, en auteur van een studie over Van Vogt. Dit is zijn proefstuk als recensist voor ons blad. (zie blz. 22)

André DE RYCKE (St. Denijs-Westrem, Belg.) is net als wijzelf fanatiek SF-verzamelaar en checklist-opsteller. (19 +suppl.)

Aart C. PRINS (Delft, Ned.) is kenner van horror&SF, vertaler, en samensteller bij Bruna van diverse uitstekende anthologies en bundels. (zie blz. 15)

Julien C. RAASVELD (Hoboken, België) is fan-editor, criticus, dichter, en begint bekend te worden als SF-auteur, o.a. in Info-Sfan en Morgen. Ook bekend als 'Paul Pandira' en 'Edgard P. Wyndham'. (zie blz. 21, 22)

Kees VAN TOORN (Rotterdam, Ned.) is uitgever van 'Atlan', Europa's meest verspreide fanzine, en veelzijdig criticus (23).

Aan no. 1 werkte eveneens Robert TERNY (Ledeberg, België) mede, auteur van populaire jeugdromans, die zich ook al eens aan SF en fantastiek waagt.

**KLUDDE: EEN NIEUWE BELGISCH/NEDER-
LANDSE REEKS VOOR SF,GRUWEL & FANTASTIEK**
Einde december 72 verschenen eindelijk de eerste lang verwachte deeltjes van de "Kludde"-reeks, onder redactie van Danny De Laet. Ze worden uitgegeven door Brabantia Nostra, mooi verzorgd in lichtblauw kافت met goede zwart-wit covers, met een reeks-beeldmerk van Eddy Ryssack.

GRAAF HUGO VAN CRAENHOVE, door Hendrik Conscience. Kludde no.1. 111 blz. 48BF/flor 3,50. Bewerking door Anna Haamers-Verhoeven; puik omslag Frank Ivo Van Damme.

Twee op elkaar volgende verhalen uit 1845. Fantastisch echter slechts indien men de romantische ineenweaving van gebeurtenissen en personages door een nuchtere bril bekijkt. In het titelverhaal duikt de legende op van de weerwolf, maar de 'weerwolf' zelf doet de omslag schande aan. Verder gaat het over een herdersjongen die van adel blijkt te zijn, over ene beeldscone jonkvrouwe die zedig op hem zal wachten, en ook over enen ijselijken broedermoord. In de "Geschiedenis van A-bulfaragus" worden de gruwelijke toestanden beschreven tijdens een pest-epidemie. De taal is gemoderniseerd, maar niettemin konden wij de ontelbare geplengde tranen van blijdschap ofte droefheid niet verwerken. Dan verkiezen we Conscience's kortverhaal "De kwade hand", verschenen in "De gezellen van de angst" (1968).

HET SLAPENDE DAL, door John Flanders. Kludde No.2. 93 blz. 48BF/flor 3,50. Originale titel "Slumber Valley". Bewerking door Anna Haamers-Verhoeven; omslag Fabri. Een typische Flanders-roman, die zich afspeelt in England tijdens de religieuze en politieke onlusten in 1745. Aartsschurk Garce probeert op diverse manieren zijn

neef, een bandiet met goede inborst, de strop om te doen, en zo de rechten te verkrijgen op 'het Slapende Dal', waar niemand zich inwaagt, ondanks de mysterieuze rijkdom die er te garen valt. Diverse vlot getypeerde personages en de boeiende schrijftrant zullen jongere lezers beslist aanspreken. Ondanks het regelmatig opduiken van een sinister Zwart Spook begeleid door een Hellehond, en het bij de haren gesleurde 'SF'-thema dat aan het einde opduikt, vinden wij dit echter niets anders dan een historische avonturenroman. Wel interessant voor Flanders-lezers, gezien deze roman schijnbaar geschreven werd gebaseerd op authentieke folklore.

De twee volgende Kludde-deeltjes zullen A.E. Van Vogt's uitstekende SF-roman SLAN zijn, en een anthologie van originele Belgische en Nederlandse SF verhalen. Een reeks om in het oog te houden.
(E.C. BERTIN)

PULP 4, verzameld door Ab Visser. Bruna, 1972. Zw. Beertje 1525; 155 blz; 50 BF. Omslagtekening Dick Bruna.

Visser's periodieke anthologie van horror, SF en misdaadstories; verzorgde maar pretentieloze reeks, die uitsluitend ontspanning wil brengen in de Amerikaanse 'pulp'-traditie. 16 verhalen, waaronder 2 SF, 4 horror, 3 zwakke fantasietjes, de rest misdaadverhalen. Marijke van Bohaaf vertelt over een toekomst waarin de homo de norm geworden is, en de hetero een afstotelijke viezerik (DE HETERO); Ab Visser's BEANTWOORDE LIEFDE is een uitmuntende psycho-shocker met een guignolesk slot. Wim Zaal terug op het pad van de zwarte humor met ONSCHULDIG ALS DE DUIVEN: in een abdij stelen toeristen regel-

matig beenderen van de mummies van heiligen, totdat de monniken besluiten hun verzameling aan te vullen met verse beenderen. Verder leesbare en soms interessante verhalen, met inzinkers hier en daar, van van Oyen, Vermeulen, Carossa, Zoethout, Germeraad, van Schooten, Koogor, Verstegen, Baan, Verrips, Ruebsamen, Aafjes en 'Brandell', wat een zetfout is voor de naam van onze medewerkster Edith Brendall. (E.C.BERTIN)

 ENKELE ASPEKTEN VAN DE SEXUALITEIT EN DE
 EROTIEK IN HET SCIENCE-FICTIONVERHAAL

door Eddy C. Bertin
 * * * * *

Science-fiction is sedert het begin een uiterst conservatieve en puriteins literaire genre geweest wanneer het op 'sex' aankwam. De talloze SF-pulps, vanaf de dertiger jaren tot na de 'Golden Age' van de vijftiger jaren, waren rijk voorzien van jonge en mooie dames in de omslagillustraties, meestal achtervolgd door of in de klauwen van diverse extra-terrestriële monstrositeiten, of desnoods een gewone aardse snoodaard. Ze waren allen om te minst gekleed, borsten en buik bij de vleet, zolang tepels en geslachtsdelen maar aan het oog onttrokken bleven. Noodgedwongen kwamen ze dus voor in de verhalen zelf, waar ze een driedelige taak vervulden: 1° uitgevers de gerechtvaardigde mogelijkheid geven om coverillustraties te gebruiken wààr op deze jongedames voorkwamen; 2° de held van het verhaal iemand te verschaffen waarop hij verliefd kon worden, voor die rol kwam zijn tegenspeler; de oude halfgare geleerde niet in aanmerking, maar wel diens jonge dochter; 3° daar spanning een hoofdbestanddeel was, moest er iemand zijn die door de held gered kon worden van 'een lot vreselijker dan de dood'. Wat dit

gruwelijke lot wel, kón zijn, wanneer de bedreigende faktor een asexuele vleesetende plant of een Cthulhu-achtige geleimassa was, liet men aan de perverse fantasie van de lezer over, die uiteraard misschien een verborgen gehouden en mechanisch aangedreven kunstorgaan vermoedde. De dame werd trouwens steeds op het nippertje gered van deze obscene bedreigingen. Praktisch liepen de vrouwen enkel rond als een zwak gekarakteriseerde achtergrondversiering.

Men verweet de western ende gangsterroman wel eens dat ie de erotiek vervingen door phallische symbolen, namelijk de vijvenveertiger en het mes. Willen we dit ernstig opvatten, dan is SF beslist erotisch het zwaart beladen. Is er een duidelijker phallisch symbool dan het ruimteschip? En is datzelfde ruimteschip niet tevens een symbool van het vrouwelijke lichaam, toegankelijk via de luchtsluis, en in wiens binnenste de astronaut veilig geborgen zit, als een kind in de moederschoot?

Veel wérkelijk erotisch geladen, en tevens véél subtieler is het werk van Catherine L. Moore, wiens eerste gepubliceerde verhaal "Shambleau" (in *Weird Tales*, 1933) dadelijk een klassieker werd. Het betrof hier namelijk een dooreenweving van de vampier en medusalegendes, in de vorm van een beeldschoon jong meisje, wiens haar uiteindelijk een massa kriewelende, slijmerige wormachtige tentakels blijkt te zijn. Daarmee onwikkelt de 'shambleau' haar slachtoffer, en brengt hem in een ongeëvenaarde vorm van een voortdurend psychisch orgasme, een vorm van extase die alle aardse seksualiteit overtreft. Inmiddels voedt het schepsel zich met zijn levensenergie. Deze mengeling van erotisme en psy-

chis vampirisme komt terug in "Black Thirst" (1934), waarin vrouwen letterlijk gefokt worden tot ze een dusaardige schoonheid bezitten dat men ze niet meer kan aankijken. In "Black God's Kiss" ('34) zoekt een jonge vrouw een middel om wraak te nemen op een man die haar vernederde. In een onaardse schaduwwereld kust ze de beeltenis van de Zwarte God, die een enorme kilte in haar hart doet ontstaan. Deze kus draagt ze als een dodelijke zwangerschap in zich mede, tot ze hem overgeeft aan haar vernederaar, die ze ermee doodt.

De sexuele daad was vaak inbegrepen doch nooit expliciet in SF. Als typisch voorbeeld kunnen we A.E. Van Vogt's roman "The Universe Maker" nemen uit 1953. Hierin komen twee sexuele verhoudingen voor, die zeer duidelijk blijven tot de hoofdpersoon tot de daad overgaat; op dit moment gaat de auteur over op een ander hoofdstuk.

Anderenzijds zijn precies in deze periode enkele unieke varianten ontstaan op de geslachtsdaad en de sexuele verhoudingen'. In "The Crooked Man" van Charles Beaumont (1955) is homoseksualiteit de aanvaarde norm geworden, en een man die verliefd wordt op een meisje moet door psychiatrische behandeling 'aangepast' worden. Theodore Sturgeon voerde in "It wasn't Syzygy" (1948) en "The Sex Opposite" (1952) de menselijke voortplanting door celdeling ten tonele, door het asexuele samenvloeiën van de nucleussen. Uit mijn eigen oeuvre, dat vaak de erotiek aanraakt, citeer ik "The City, Dying" waarin door het materieel samenvloeiën der lichaams-cellen een psychisch orgasme tussen twee telepaten een nieuwe energie-levensvorm doet ontstaan (1968). Sexualiteit is een taboe, waarvan de draagwijdte regelmatig

aangepast wordt aan de norm, die zelf bestendig verandert. Richard Matheson en William Tenn keken dan ook uit naar wat in de toekomst het nieuwe 'taboe' zou worden. In Matheson's verhaal komt een tijdreiziger aan in de toekomst, waar voedsel ('food') taboe geworden is, en dan ook de plaats van 'fuck' ingenomen heeft als vierletterwoord. Het verhaal heet dan ook terecht "F---" (1952) voor FOOD. Ook Tenn gebruikte de humor in "Party of the Two Parts" (1954), waarin een extraterrestriaan 'vuile foto's' wil verkopen, die in feite foto's zijn van celsplitsing, het sexuele taboe van ZIJN planeet.

Philip José Farmer was echter de man die écht de taboes doorbrak, en zijn nodelle "The Lovers" (1952) ontketende een storm van protest, én van bewondering. Hier heeft de hoofdpersoon geslachtsgemeenschap met een onaards vrouwelijk wezen, en bevrucht haar. Pas later verneemt hij dat zij tot de insektenklasse behoort; en dat zijn nakomelingen larven zijn, die weliswaar zullen opgroeien met het gelaat van hun 'vader'. Later ontwikkelde Farmer een gans gamma bizarre liefdes- en sexuele verhoudingen tussen aardmens en onaardsen in "Mother", "Father" en andere verhalen, die samengebundeld werden tot "Strange Relations" (1960). Erotische en sexuele aspecten bleven de hoofdtoon voeren in zijn romans zoals "Flesh" (1960), "Inside Outside" (1964), en specifiek in "The Image of the Beast" (1969). Hierin komen alle vormen van normale en abnormale seks tevoorschijn, van culingulus, sodomie, masochisme en sadisme tot absurde buitenisigheden, zoals een vrouw die gemeenschap heeft met een slangachtig wezen dat in

haar vagina woont, een man die door drugs elk kwartier een zaadlozing heeft en met een bestendige en pijnlijke erectie rondloopt, en een vrouwelijk spook dat méér vaste materie krijgt door coitus. Precies hierin echter neemt Farmer een anatomisch klinische toon aan, die alle échte erotiek eruit verdrijft.

De 'new wave' SF van de zestiger jaren begon, vrije experimenten met taal, stijl én inhoud en het eerste taboe dat eraan moest was seks. Een der goede werken die dit voortbracht is Norman Spinrad's gewraakte "Bug Jack Barron" (serial 1968, boekversie 1969), een verhaal over een fanatieke politieke power-struggle om onsterfelijkheid, waarvan de vloeiende taal en de krachtige beelden de lezer treffen als hamers. Amerikaanse uitgeverij weigerden het eerst, wegens de 'obecene' taal, en één nummer van New Worlds waarin het verscheen werd door de censuur verbannen. We leren dr hoofdpersoon nader kennen via zijn psychologisch-sexuele dilemma's, beschreven in een barokke maar expliciete taal, opeengolvingen van woorden zodat de stijl Jack Barron schijnt te negeleiden naar zijn orgasme. Robert A. Heinlein ontdekte sex pas op rijpe auteursleeftijd. "Stranger in a Strange Land" (1961) predikt de kommune en vrije liefde, wat laattijdig; en hij hernam dit in "Glory Road" (1963) en "The Moon is a Harsh Mistress" (1966). In "I Will Fear No Evil" (1970) vinden we de persoonlijkheden van een oude man en een jonge vrouw samen in het lichaam van de vrouw, en maken we de aanpassing mee van de man aan de vrouwelijke sexualiteit, tamelijk romantisch en zonder perversie.

Twee uitgeverijen specialiseerden zich in seks-SF. Beacon House, in 1960 bracht een reeks paperbacks, normale SF-avonturen, waar

sex móést inkomen, anders schreef de redakteur H.L.Gold zélf enkele passende teksten erin. Essex House (later Brandon House) in 1969 wou uitsluitend speciaal geschreven porno-SF, doch liet zijn auteurs volledig vrij. Farmer schreef vier SF/fantasieromans, evenals Richard E. Geis. Theodore Sturgeon's roman "Godbody" verscheen niet meer, wegens faillissement van de uitgevers in 1969.

In recente SF-werken is seks eindelijk teruggebracht tot de enige juiste plaats: als een normaal, integraal deel van het totaal, gebruikt om de normale menselijke verhoudingen tot hun recht te doen komen, zoals in Joseph Green's "The Mind behind the Eye" (1972), of George Bamber's "The Sea is Boiling Hot" (1971) waarin seks op straat even normaal is als iemand de hand schudden nù is.

De enige auteur die écht nieuwe paden zoekt, is J.G. Ballard: de wereld is in voortdurende verandering, van de ruimte keren we terug tot 'inner space'. Lichaamlijke seks zal vervangen worden door andere erotisch geladen gebeurtenissen, door elektrische of door drugs veroorzaakte stimulatie van de genotscentra der hersenen, een orgasme in het brein. Normale seksualiteit zal uiteindelijk de nieuwste pervertie van de toekomst zijn.

(bewerkte en ingekorte tekst van een lezing voor de Sfankern, Gent - 12/1/1973)
 Van de behandelde werken zijn in het Nederlands verschenen: SHAMBLEAU (in Kleine SF Omnibus 3, Bruna 72); UNIVERSE MAKER (Apollo SF, 72 als "Ik ben Uw Schepper"); THE CITY DYING (in De Achtjaarlijkse God, Bruna 71); STRANGE RELATIONS (als Vreemde Verwanten, Meulenhoff 70); FLESH (als De God van het Vlees, Born 69); INSIDE OUTSIDE (als Binnenste Buiten, Meulenhoff 67); IMAGE OF

Edmund
COOPER
& A.E. VAN VAET

SUPPLEMENT
TOT DE
SCIENCE-FICTION GIDS
No.2

CHECKLIST

VAN DE BOEKEN VAN

EDMUND COOPER (samensteller E.C.B.)

1958. 1. DEADLY IMAGE (THE UNCERTAIN MID-NIGHT, UK)
2. TOMORROW'S GIFT (10 verh.; USA)
1959. 3. SEED OF LIGHT
1960. 4. VOICES IN THE DARK (15 verh., UK)
1963. 5. TOMORROW CAME (12 verh., UK)
1964. 6. TRANSIT * (vertaald)
1966. 7. ALL FOOL'S DAY
1967. 8. A FAR SUNSET
9. NEWS FROM ELSEWHERE (8 verh., UK)
1968. 10. FIVE TO TWELVE * (vertaald)
1969. 11. SEA-HORSE IN THE SKY
1970. 12. KRONK (SON OF KRONK, UK geb. uitg.)
13. THE LAST CONTINENT
14. THE SQUARE ROOT OF TOMORROW (12 verh.; UK)
1971. 15. THE OVERMAN CULTURE (USA 1972)
16. UNBORN TOMORROW (9 verh.; UK)
17. THE FIREBIRD (in "Double Phoenix", met Roger Lancelyn Green, USA)
1972. 18. WHO NEEDS MEN ? (UK)
1973. 19. THE CLOUD WALKER (UK) te versch.
20. GENDER GENOCIDE (USA) te versch;
IN HET NEDERLANDS VERSCHENEN: (aanged. *)
1970. UNIVERSEEL EXPERIMENT (Luitingh) no. 6
1972. HEERSCHAPPIJ DER VROUWEN (Born) no. 10

Nota: de Engelse (UK) en Amerikaanse bundels (USA) bevatten meestal identieke verhalen; zelfs verscheidene Engelse bundels hebben grotendeels dezelfde verhalen herdrukt.

* * * * *

SUPPLEMENT BIJ DE "SF-GIDS" NO.2

ALFRED ELTON VAN VOGT. een chronologische check

1944. 1.SLAN(Astounding,sept-dec.1940;
Fant.Story Magaz.Summer 1952) *
1947. 2.THE BOOK OF PTATH (200 MILLION A.D.;
uit Unknown,okt.1943)
- 3.OUT OF THE UNKNOWN(met E.Mayne Hull;
6 verh. 1969-uitgave 7 verh. UK:
THE SEA THING AND OTHERS)
1948. 4.THE WORLD OF A(Astounding,aug-okt.45)*
1950. 5.MASTER OF TIME(2 romans;MASTER OF TI-
ME,zie no.20.RECRUITING STATION,en
THE CHANGEING zie no.28)
- 6.THE VOYAGE OF THE SPACE BEAGLE(MIS-*
SION:INTERPLANETARY;4 verh.als rom.)
- 7.THE HOUSE THAT STOOD STILL(met E.May-
ne Hull; THE MATING CRY) 1960)
1951. 8.THE WEAPON SHOPS OF ISHER(gebaseerd
op 2 nouvelles) *
1952. 9.DESTINATION UNIVERSE (10 verhalen;
UK versie 9 verh.)
- 10.AWAY AND BEYOND (9 verhalen)
- 11.THE WEAPON MAKERS(gebaseerd op 2
nouvelles;vervolg van no.8) *
- 12.THE MIXED MEN(MISSION TO THE STARS;
gebas.op 4 verhalen)
1953. 13.THE UNIVERSE MAKER(ONE AGAINST ETER-
NITY;gebas.op novelle van 1950)*
1956. 14.THE PLAYERS OF NULL-A(THE PAWNS OF
NULL-A;Astounding okt.48-jan.49;
vervolg op no.4) *
- 15.THE EMPIRE OF THE ATOM(5verh.als rom.)
1957. 16.THE MIND CAGE
1959. 17.SIEGE OF THE UNSEEN(THE CHRONICLER;
Astounding,okt-nov.1946; zie ook
in "M33" no.35) *
- 18-THE WAR AGAINST THE RULL(gebaseerd
op 5 verhalen)
- 19.TRIAD(omnibus: SLAN/THE VOYAGE OF
SPACE BEAGLE/THE WORLD OF A)
1960. 20.EARTH'S LAST FORTRESS(RECRUITING
STATION,Astounding maart 42,

FEBRUARI 1973

- list door André DE RYCKE.
- als "Master of Time" in no. 5) *
1962. 21 THE WIZARD OF LINN(Astounding,
apr-juni 1950;vervolg op no.15)
- 22.THE VIOLENT MAN(volgens kenners
zéér belangr.psych.rom.;géén SF)
1963. 23.THE BEAST(gebas.op 3 verh.,waarbij
"The changeling" no.28; UK ver-
sie getiteld MOONBEAST,1969)
1964. 24.THE TWISTED MEN(3 nouvelles)
1965. 25.SF MONSTERS(8 verh.verz.Ackerman)
- 26.ROGUE SHIP(gebas.op 3 verh.) *
1966. 27.THE WINGED MAN(met E.Mayne Hull;
Astounding,juni-juli 1944)
1967. 28.THE CHANGELING(Astounding,april
1944;ook in nos.5 & 23)
- 29.PLANETS FOR SALE(met E. Mayne Hull;
gebas.op 6 verhalen)
- 30.A.E.VAN VOGT OMNIBUS(UK enkel;THE
BEAST/PLANETS FOR SALE/THE BOOK
OF PTATH)
1968. 31.THE FAR-OUT WORLDS OF VAN VOGT
(USA enkel; 12 verhalen)
1969. 32.THE SILKIE(3 verh.in romanvorm)
1970. 33.QUEST FOR THE FUTURE(gebaseerd op
3 verh.uit 1943,1944,1946) *
- 34.CHILDREN OF TOMORROW
1971. 35.THE PROXY INTELLIGENCE AND OTHER
MINDBENDERS(6 verhalen)
- 36.M33 IN ANDROMEDA(6 verhalen,waar-
bij "Siege of Unseen" no.17)
- 37.THE BATTLE OF FOREVER
- 38.MORE THAN SUPERHUMAN(6 verhalen)
1972. 39.THE BOOK OF VAN VOGT(7 verhalen)
- 40.THE DARKNESS ON DIAMONDA

(te verschijnen: JANA; I-YOU; THE MONEY PER-
SONALITY;WOMAN ARE PROBABLY DOOMED; THE CO-
LOR OF A WOMAN,waarvan waarschijnlijk
slechts de eerste twee SFwerken zijn).

- IN HET NEDERLANDS VERTAALD(aanged. *)
 1961(?) DE LAATSTE VESTING, Schorpioen
 Utopia+Utopia Omnib.7(No.20)
 1967. AVONTUUR TUSSEN DE STERREN, Spec-
 trum, Prisma SF(No.6).
 1968. REBELLIE IN DE RUIMTE, Bruna, Zw.
 Beertjes SF (No.26)
 DE WERELD VAN NUL-A, Meulenhoff-
 SF (No.4)
 1969. DE SCHAKERS VAN NUL-A, Meulen-
 hoff-SF (No.14)
 1972. HET DERDE OOG, Apollo-SF(No.17)
 TIJD VAN LEVEN, Meulenhoff(No.33)
 IK BEN UW SCHEPPER!, Apollo-SF
 (No.13)
 1973. DE ARSENALEN VAN ISCHER, Meulen-
 hoff-SF (No.8)
 DE WAPENSMEDEN, Meulenhoff (No.11)
 te verschijnen in 1973 zijn :
 BETOVEREND DORP, Bruna-SF(bundel verh.)
 SLAN, Kludde-Reeks (No.1)

IN NEDERLANDSE ANTHOLOGIES :

- DE BESTE SF, Bruna 1964, Zw.B.695/695:
 SLAPEND(Dormant)verzam.Edm.Crispin
 VERBINDING MET MORGEN, Bez.Bij, 1957,
 Schrik in Plastic-Reeks: BESTE COR-
 RESPONDENTIEVRIEND(Dear Pen Pall)
 verzameld door Manuel Van Loggem
 DE VERSCHRIKKELIJKE BUIKSPREKERSPOP,
 Bruna, 1966, Zw.B.1008: BESTE CORRESPON-
 DENTIEVRIEND; verzam.Van Loggem
 DE STENEN BLOEDZUIGER, De Sikkel, 1957,
 Ooievaar pb 61: BETOVERD DORP(Enchan-
 ted Village)verzameld Sybren Polet
 INFO-SFAN No.14, april 1972, Tijdschrift
 van Sfan, Antw.: LACH, CLAWN, LACH!
 (Laugh, Clone, Laugh!)met F.J.Ackerman

* * * * * ECB *
 Een studie over Van Vogt door L.De
 Meester komt binnenkort in "Info-Sfan".

BEAST(als Beeltenis van het Beest, Bruna 72); STRANGER IN STRANGE LAND(te verschijnen als Vreemdeling in een Vreemd Land, Bruna 73); GLORY ROAD(als Pad van de Roem, Meulenhoff 70); MOON IS HARSH MISTRESS (als Maan in Opstand, Meulenhuff 71).

ONTSPANNINGS-SF

OPROER DER GEESTESKINDEREN, door Clifford D. Simak. Spectrum, 1972. Prisma SF no. 1552. 160 blz. 49 BF. "Out of their Minds" (1970) vertaald door Annemarie Kindt. In dit SF-kolderverhaal bestaan alle fantasiewezens die de mens ooit schiep écht in een parallelwereld, o.a. de Disney-figuren, heksen, sprekende dinosauriërs, en typieke Amerikaanse stripfiguren. De Duivel in eigen persoon legt alle energie op aarde stil om aanvaarding te vinden voor 'zijn' wereld, doch gelukkig zijn Don Quichotte en Sancho Pancha er om de zaak te redden. Boeiend en grappig om te lezen, maar niets meer.

DE ONSTERFSLIJKEN, door Ralph Milne Farley. Apollo-SF No. 8, Dec. 1972. 50 blz. 18 BF/flor. 1,25. "The Immortals" (dat. onbekend). Een klassieker die nu weinig origineel geworden is: een groep mensen is door een nieuw bloedserum onsterfelijk geworden, en streeft naar wereldoverheersing. Veel te rase op-eenvolging van gebeurtenissen en stereotypieke karakterisatie maken het geheel ongelooftwaardig en oninteressant. Het typieke parallel-geometrie-verhaal "De vondst van Mr. Sweetpipe" door John Flanders is een aangename afwisseling met de roman zelf.

IK BEN UW SCHEPPER, door A.E. Van Vogt. Apollo-SF No. 9. 49 blz. 18 BF/flor. 1,25. "The Universe Maker" (1953), verkort. Een volmaakt gesloten-cirkelverhaal in verleden, heden en toekomst, over een man die uit het heden gehaald wordt om in de toekomst gedood te worden als wederaanpassing van de psyche van een meisje, wiens moeder hij

doodde in een ongeval. Een uiterst spannend SF-avontuur, met vele goede vondsten, en géén losse eindjes. Een korte biografie van Van Vogt (met foto) door Van Hageland, en een origineel griezelverhaal door Eddy C. Bertin besluiten dit uitstekende nummer.

DE SEX-OORLOG, door Sam Merwin. Apollo-SF no. 10. 50 blz. 18 BF/flor. 1,25. "The Sex War" (The White Widow-dat. onbekend). Een medische thesis over hemofilie brengt de hoofdpersoon wetens-willens op het spoor van een eeuwenoude vereniging van met ESP-gaven begiftigde vrouwen die de wereld willen ontdoen van de mannen. Vlot en boeiend geschreven. Een Nederlands SF-verhaal, "Larus Ridibundus" door H.J. Bergmans op het invasie-thema.

(EDITH BRENDALL)

TELEK, door Jack Vance. Meulenhoff-SF No. 58 (dubbelster), 1972, 296 blz. flor. 6,50. Verhalen uit "8 Fantasms & Magic" (verh. 1-5) en "Future Tense" (verh. 6) vertaald door Warner Flamen. Omslag Frans Erkelens. Boeiende bundel verhalen tussen SF en fantasie, met als centrale thema's telepatie & telekinesis, communicatie met on-aardsen, en magie in vervanging van wetenschap. TELEK behandelt een revolutie tegen telekinetische heersers (uit Astounding, jan. 1952). DE WONDERBAARLIJKE VERRICHTINGEN VAN SAM SALAZAR (uit Astounding, juli 1958 als "The Miracle Workers") tekent een wereld waar aardse schipbreukelingen als middeleeuwse landheren zichzelf en aliens bevechten door magie en tovenarij. De andere verhalen zijn: DE GAVE VAN DE WOORDEN (The Gift of Gab); LAWAAI (Noise); DE NIEUWE EERSTELING (The New Prime) en het uitstekende DE MENSEN KEREN TERUG (The Men Return), over een wereld van absolute irrealiteit. (EDDY C. BERTIN)

NIEUWE VLAAMSE HORROR

IETS KLEINS, IETS HONGERIGS, door Eddy C. Bertin. Bruna FeH-No.7, 1972. BF 50/flor. 3,50. 192 blz. Vertalingen door Ef Leonard & A. Quintana. Omslag door Rinke Doornekamp. Toen ik in 1970 de gelegenheid kreeg om een dertig à veertig verhalen van Eddy C. Bertin door te lezen en van commentaar te voorzien, was de eindconclusie positief. Zijn ideeën waren af en toe zeer vindingrijk en hij wist die praktisch altijd in begrijpelijk proza om te zetten. Eén eigenschap miste hij (meende ik toen) echter duidelijk: zelfkritiek. Er zat gewoon té veel kaf tussen het koren. Nu hoeft zo iets geenszins catastrofaal te zijn (August W. Derleth had in z'n beginperiode ook moeite met het hanteren van het rode potlood, en hoe hoog is zijn ster niet gerezen), maar het betekent natuurlijk wel een verspilling van talent én tijd aan verhalen, die bij kritische nalezing beter ongeschreven hadden kunnen blijven. En dat was toch echt wel een beetje jammer.

Na lezing van Bertin's tweede nederlandse bundel IETS KLEINS, IETS HONGERIGS moet ik mijn mening toch wel herzien. Bertin is bij de samenstelling meer kritisch te werk gegaan, en ik ben dit keer geen echt slecht verhaal tegengekomen hoewel ik toch een groot vraagteken zou willen zetten bij DIERBAAR DAGBOEK. Ook het verhaal ACHTER HET BEHANG had misschien beter achter het behang kunnen blijven zitten. Maar dit zijn welde uitzonderingen.

Het meest grandioze verhaal in deze bundel is ongetwijfeld PSYCHOTHERAPIE, een werkelijk sublieme vermenging van verbeelding en werkelijkheid, zo uiterst geraffineerd van opzet en uitwerking, dat 't je vele dagen na lezing nog steeds niet loslaat! Ook DE FLUISTERENDE VERSCHRIKKING is een uitste-

16 kend verhaal, al zijn de gebruikte elementen niet bepaald nieuw. DE LEGE MAN doet in het begin denken aan "De Omstanders" (The Crowd) van Ray Bradbury, maar Bertin maakt tijdig een andere draai, zodat het einde toch nog als een verrassing komt. DE PREMIERE VAN GORDON ASHLEY, IK ZOU WEL EENS WILLEN WETEN WAT HIJ WOU en PLATONISCHE LIEFDE behoren tot Eddy Bertin's beste. Persoonlijk vind ik HORROR HOUSE minder geslaagd (elke gevorderde Fantasy & Horror-lezer krijgt al snel in de gaten wat er zal gaan gebeuren) evenals het titelverhaal (een soort detective met een horror tintje), maar toch allebei goed leesbaar.

Al met al een zéér bevrédigende bundel van een profeet, die best in eigen land (én in Nederland) mag worden geëerd !

(bespreking door AART C. PRINS)

Dank je wel, Aart. Enkele aanvullende woordjes: deze bundel bevat de titelnovella (die de basis vormt voor mijn roman "Circus of Darkness") en veertien kortverhalen, uitsluitend griezels. Daarvan zijn 4 herwerkingen uit mijn gans eerste bundel "Horror House" (die in zeer beperkte oplage verscheen in 1969) die van een nieuw slot voorzien werden; 2 verhalen uit de uitverkochte "Pulp"-anthologies; 1 herwerkt en uitgebreid verhaal uit "Morgen"; 4 puike vertalingen uit het Engels; 3 speciaal geschreven verhalen. De niet-genoemde verhalen zijn: DE MAN DIE OGEN VERZAMELDE; GESPREK MET NERGENS; HYPNOS; SAMENGESTELD UIT SPINNEWEBBEN; DE KEVERS. "Dierbaar Dagboek" werd geschreven als satire op de vele bloed- & sadisme-verhalen die de horror-literatuur vaak ontsieren, terwijl "Achter het Behang" instinktief ontstond uit mijn bewondering voor het werk van E.A. Poe. Mijn persoonlijke voorkeur gaat naar

het titelverhaal en "Samengesteld uit Spinnewebben", die volgens mij het sterkste zijn in karaktertekening. Ook aan de vertalers, resp. Leonard & Quintana mag hier een woordje lof toegezwaard worden. (Eddy C. BERTIN).

HAD DRACULA DIT GEWETEN !

VAMPIRE, samensteller onbekend. Heyne Verlag, München, 1972, 2e druk (1e druk 1967). 268 blz. DM 5,60 (BF 86). Vertalingendoor Helmut Degner in het Duits.

Lijvige en interessante anthologie van vampierverhalen, de meesten klassieker zoals LeFanu's "Carmilla"; Gautier's "Die Tote Geliebte" (La Morte Amoureuse), Tolstoj's "Die Familie des Vampirs", en Gogol's "Wij" en E.F. Benson's "Mrs. Amworth". Verder nog E.A. Poe, de Maupassant, Simon Raven en Bradbury, allen met welbekende verhalen. De enige onbekende is Luigi Capuana met "Ein Vampir". Bijna uitsluitend voorwie deze verhalen nog niet bezit.

(EDITH BRENDALL)

THE DRACULA MYTH door Gabriel Ronay.

W.H. Allen, London, 1972. 180 blz. £ 2.75.

Omslagfoto Terry Reading. Geïllustreerd.

Een boeiende en belangwekkende studie, waarin de auteur in detail de échte vampiermythe behandelt, en vervolgens hoe ze doorheen de eeuwen aangepast en gewijzigd werd door roman, toneel en film. Roney besteedt grote aandacht aan Vlad, the Impaler (waarschijnlijk de basis voor de 'Dracula' figuur van Stoker) en de bloedgravin Elisabeth Bathory. Het bevat wel enkele kleine foutjes (o.a. inzake H.G. Ewers & Hümmel), en we vinden - ondanks Ronay's logische redenering - het wel wat té ver gezocht om in "Dracula" en de vampiermythe symbolische strekkingen te zien van het Nazisme en de koude Oorlog. Toch eens lezen! (E.C. BERTIN)

THE NATURAL HISTORY OF THE VAMPIRE,

door Anthony Masters. Rupert Hart-Davis London, 1972. 259 blz. £ 2.95. Omslag door Ken Carroll. Geïllustreerd. Een lijvig studiewerk. Masters spoort eerst de originele vampierlegenden op over de wereld, detailleert ze dan in de oudheid en in het christendom. Hij analyseert de diverse soorten vampirisme, hun oorsprong en ontwikkeling. De vampier in de literatuur wordt nauwkeurig behandeld, met lange kwotaties uit de besproken werken, en ook toneel en film komen aan de beurt. Wel schenkt hij teveel aandacht aan middelmatige comic-reeksen waarin de vampier voorkomt, maar dat is de enige fout in een overzichtelijk werk, dat net als Ronay's boek afgesloten wordt met een degelijke index. Wie echter Ornella Volta's vampierstudie of de boeken van Bernhardt J. Hurwood reeds bezit, zal er weinig nieuws over authentieke vampiers in vinden. (EDDY C. BERTIN)

VAMPIER, VAMPIER, BIJT ME NOG EEN KEER !

verzameld door Erik Lankester. Bruna FeH-No. 8, 1972. 318 blz. 75BF/flor. 5. Omslagfoto door Hans Muus, illustr. Gahan Wilson. 23 vampierstories, waaronder slechts enkele bekenden zoals Crawford, Derleth en Poe, met een uitstekende faktuele inleiding door Ethel Portnoy. Een detailbespreking zou de bedoeling van deze anthologie afbreuk doen: klassieke vampiers, psychische vampiers, bloeddrinkende planten, moderne bijdehandse vampiers en toneelvampiers wisselen zich af in een rijk en gevarieerd gamma van horror, satire, verschrikking en zwarte humor, zodat de lezer nooit weet wat hem nu te wachten staat. We houden ons dan ook bij het noemen van enkele auteurs, wiens naam volstaat om het water (of bloed) in de mond

van de horror-kenner te doen komen: Benson, Bloch, Brown, Matheson, Tubb, Tenn, Wells, Miller, Topor, en vele anderen, evenals drie Belgisch/Nederlandse verhalen, speciaal geschreven: "Gregoreloi" (Ef Leonard), "Zwarte Vlinders" (Anton Quintana) en "Nu mag je me kussen, schat" (Eddy C. Bertin). Absoluut aanbevolen.

(EDITH BRENDALL)

ENCYCLOPEDIE DE L'UTOPIE, DES VOYAGES EXTRAORDINAIRES ET DE LA SCIENCE-FICTION.

door Pierre Versins. Editions 'L'Age d'Homme', S.A. Lausanne, 1972. 997 blz (formaar 18 x 22 cm; 7cm dik). BF 1890.

Eindelijk een encyclopedie over SF! De franstalige Zwitser Versins heeft er tien jaar aan gewerkt, niet verwonderlijk als men het lijvig, goed geïllustreerde boek doorbladert. Bewondering is het enige woord dat geldt voor dit pionierswerk; kritiek kan dan ook enkel op bijkomstige punten betrekking hebben.

Als encyclopedie is dit naslagwerk uiteraard alfabetisch: niet alleen auteurs worden besproken; doch eveneens onderwerpen (steekwoorden) zoals antizwaartekracht, liefde, fandom, tijdreizen, hoofdfiguren uit SF-romans. Tevens wordt voor elk land een interessant overzicht op SF gebied gegeven. Franstalige auteurs worden zéér uitvoerig behandeld, zelfs tot ver in het verleden; nochtans worden bv. Bailly, Bremond... niet afzonderlijk vermeld. Spijtig is dat meestal de oorspronkelijke titel niet wordt aangeduid als er van een boek of verhaal een franstalige versie bestaat. Van de meeste auteurs worden enkel de voornaamste werken besproken, dus geen volledige bibliografies. Aan dit laatste schijnt Versins nu al sedert 15 jaar te werken, zich steunend op zijn uitgebreide dokumentatie

20 (25.000 items), om binnen afzienbare tijd zijn "Chrono-bibliographie thematique des conjectures romanesques rationnelles" (vanaf 3000 jaar voor onze tijdrekening tot nu) te laten verschijnen. Het is wel op te merken dat, ons beperkend tot de eerste letters van het alfabet, de auteurs Piers ANTHONY, Lloyd BIGGLE Jr, Anders BODELSON, John BOYD, Anthony BURGESS, James Branch CABELL, Martin CAIDIN, Terry CARR, Lin CARTER, A. Bertram CHANDLER, Charles CHILTON, Michael CRICHTON, John CHRISTOPHER, enz. niet worden vermeld, maar wel bv. ARCADIUS, CHARLOT (Chaplin), Winston CHURCHILL...

Dit alles neemt echter niets weg van de enorme positieve bijdrage die dit boek biedt aan de echte SF-Fans, die dikwijls zullen teruggrijpen naar dit referentiewerk.

(ANDRE DE RYCKE)

Donald Tuck in Australië werkt dapper verder aan de herziene (derde) versie van zijn klassiek 'SF Handbook', het wordt THE ENCYCLOPEDIA OF SF AND FANTASY, in 3 volumes, samen ongev. 1500 blz. Waarschijnlijke uitgever is Advent, in 1973, 1974 & 1975.

SCIENCE FICTION DOOR GELEERDEN

CYBORG, door Martin Caidin. Arbor House, New York, 1972. 282 blz. \$ 6.95.

Caidin, welbekend door "Marooned" is piloot en medicus, en verwerkt een degelijke kennis van beiden in het verhaal van een testpiloot, die onherstelbaar verminkt wordt wanneer zijn toestel neerstort. In detail maken wij de hercreatie mee van deze man tot de eerste 'cyborg', de éénwording van man en machine, met door kernenergie aangedreven benen, een zenuwstelsel van elektrische impulsen, een arm die een dodelijk wapen is, en een oog dat

zowel camera als microscoop en telescoop is. De 'cyborg' zelf blijkt daar niet zo gelukkig mee, en zal zich pas door twee gevaarlijke spionage-inzetten kunnen aanpassen aan zijn nieuwe bestaan. Medisch en wetenschappelijk verantwoord, en ongewoon boeiend en fascinerend boek. THE WIND FROM THE SUN, door Arthur C. Clarke, ondertitel 'Stories of the Space Age'. Harcourt Brace Jovanovich, N.Y. 1972. 193 bl. \$ 5.95. Achttien vlot geschreven en onderhoudende verhalen, waarvan velen slechts mini-stories. Humoristisch, tragisch-diep-menselijk en verscheidene zeer originele ideeën, waaronder een zeilwedstrijd in de ruimte (jawel, en wetenschappelijk verantwoord), het verkennen van Jupiter per luchtballon, en het sublieme testament van een stervende man op Mars terwijl de aarde de zon eklipseert. Bevat zowat al de nog niet samengebundelde verhalen van Clarke der Laatste jaren, waarvan het merendeel niét in SF-zines verscheen. Zeker aanbevolen.

(Eddy C. BERTIN)

 ONTSPANNINGS-SCIENCE FICTION

THE JEWELS OF APTOR, door Samuel R. Delany. Ace Books, no. 39021. 1972. 159 blz. 75¢ (Derde, herziene uitgave, orig. 1962, 1968) De eerste versie, door Delany op 19-jarige leeftijd geschreven, bracht hem meteen, dank zij de magistrale stijl, de bloemrijke taal en het uitzonderlijk mooie verhaal de reputatie van wonderkind op. Zelden heeft een jong auteur zich met zulk fenomenaal werk bij het publiek aangeboden... waar blijven onze vertalers (na 10 jaar)? Leptar en Aptor, waarover sinistere verhalen de ronde doen, zijn de overgebleven bewoonde gebieden na een atoomoorlog. Wanneer de levende godin Argo van Leptar

door Aptor ontvoerd is, wordte een expeditie daarheen ondernomen die desastreuus afloopt. Centraal staan de drie juwelen van Aptor die geheimzinnige krachten bezitten en waarvan twee in handen van Leptar zijn gekomen. We volgen dan de tweede expeditie, die alle mysteries zal trachten op te klaren. Sterk aanbevolen meesterwerk.

ON THE SYMB-SOCKET CIRCUIT, door Kenneth Bulmer. Ace Books no. 63165. 1972. 174 blz. 75¢. Coord Wade, voortvluchtige van de planeet Altimus, duikt onder in het Symbsocket Circuit. Door middel van symbioten (parasietachtige levensvormen die echter voor de gastheer een gunstige invloed hebben) maakt dit het mogelijk op voor de mens van een gevaarlijke atmosfeer voorzien planeten te leven en te werken. Op de planeet Ashramdego blijkt door overhaasting een verkeerde symbiote te zijn gekozen voor de mensen. Wade staat voor de keuze zichzelf en de ganse planeetbevolking te laten ondergaan, of zijn ware identiteit te onthullen. Probleem en ontkenning zijn nogal simplistisch, niettemin een goed ontspannend avonturenboek, trouwens wel een specialiteit van Bulmer.

(JULIEN C. RAASVELD)

GENIUS UNLIMITED, door John T. Phillifent (John Rackham). DAW-SF no. 16, 1972. 141 blz. 95¢. Cover van Jack Gaughan. Kennelijk geïnspireerd door "The Island of Dr. Moreau". Twee interstellaire agenten moeten de moord op een aards senator oplossen, en dit voert hen naar een eiland op de planeet Martas, waar geronselde geleerden geïsoleerd worden. Er blijken veel méér koepelverblijven te zijn dan verantwoord en nadat een vrouwelijke geleerde irrationeel genoeg is om op een der agenten verliefd te worden, komt al vlug een af-

gewezen geleerde met een ploeg gangsters naar voren, die de technologie van het eiland voor hun eigen plannen willen aanwenden. Pseudo-SF, meer hedendaags aandoend. Kan er nog net mee door. Wat heeft trouwens de mooie cover te maken met de inhoud ?

(LUC DE MEESTER)

LIFEBOAT, door James White. Ballantine SF no.02797.3: 186 blz. \$ 1.25. 1972. Gebaseerd op de serial "Dark Inferno", uit Galaxy, Jan/Febr+Ma/Apr.1972. 'Een goede voorplaat is het halve verhaal' mag dan wel het spreekwoord zijn, maar gaat niet altijd op. LIFEBOAT heeft een verrekt goede cover door John Berkey, en een sterk, vlot lopend verhaal... tot na een 90tal paginas, wanneer men gewend raakt aan de hoofdpersonages, want dan laat White geheel andere mensen opdraven, verandert het plot van dynamisch in statisch, en zakt vervolgens als een pudding ineens. Niets anders dan rampen en ruimteslagen, waaraan geen touw meer vast te knopen is. Jammer, want White heeft anders sterke verhalen geschreven, eveneens bij Ballantine verschenen.

(KEES VAN TOORN)

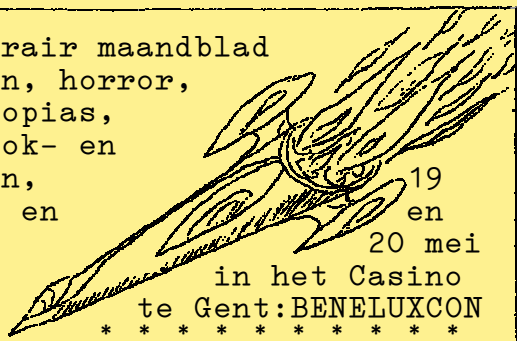
TIP: HANDELAARS IN SF & FANTASTIEK.

MARNIX BOEKHANDEL, Ajuinlei 18, 9000 Gent, België: àlle Belg.&Ned.boeken; zéér grote keuze Am., Engelse SF romans. Geen lijsten, maar neem eens een kijkje.

KEES VAN TOORN (Uitgever van 'Atlan', Europas grootste fanzine), Marinestraat 9c, Rotterdam 1, ZH, Nederland, verzorgt de Sixth Dimension Bookshop, waar 90% van alle Engelse & Am.SF-boeken verkrijgbaar zijn.

LEO KINDT (NCSF, zie keerz.) Mispelstraat 29, 's-Gravenhage 2025, Nederland: massas tweedehands SF, div.talen, aan lage prijzen. Vraag eens een lijstje.

SF-GIDS - literair maandblad
science-fiction, horror,
fantastiek, utopias,
distopias, spook- en
griazelverhalen,
psycho-horror, en
aanverwante
genres

19 en 20 mei
in het Casino
te Gent: BENELUXCON

* * * * *

ENKELE VERENIGINGEN VOOR SF EN FANTAS- TIEK IN BELGIE EN NEDERLAND.

SFAN, (Belgische Vereniging voor SF)
bestaat sedert 1967, gevestigd te Antwer-
pen, met een losse afdeling te Gent.
Richt jaarlijks een Sfan-Congres in,
reikt de Sfan Awards uit voor verdien-
stelijke werken, schrijft verhalen- en
tekenwedstrijden uit, en geeft een maan-
delijks tijdschrift, "Info-Sfan" met ru-
brieken, biografies, verhalen, recensies,
enz. Informatie: Paul Torfs, Melkmarkt 33,
2000 Antwerpen. (lidgeld 250 F/jaar)
NCSF (Nederl. Contactcentrum voor SF)

bestaat bijna 10 jaar, houdt jaarlijks
een SF-Congres in, evenals soms verha-
lenwedstrijd; verzorgt een tweemaande-
lijks tijdschrift "Holland-SF" met arti-
kels, recensies, verhalen, enz. Informatie:
A. Rouwenhorst, Slichemstraat 7a, Rotter-
dam 3016, Nederland. (lidgeld 15 flor./j.)

TERRA (SF Vereniging) uitsluitend Perry
Rhodan-georiënteerde jonge groep, die in
sa- menwerking reeds een bijeen-
komst organiseerde. Geeft be-
knopt driemaandelijks tijd-
schrift "Terra" uit. Informa-
tie: Derk-Willem Visser, Jr.
Ten Katestraat 20a IV,
Amsterdam 1014, Nederland.
(lidgeld onbekend)

